

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 11 septem. 1936
God. VII • Broj 36

Sokolstvo je najsvečanije proslavilo rodendan Nj. Vel. Kralja Petra II

i proglašilo »Sokolsku Petrovu petoljetku« kao plan svoga rada do Kraljeva punoletišta

U celoj zemlji naše Sokolstvo proslavilo je na najsvečaniji način 14-estu rodendan Njegovog Veličanstva Kralja Petra II. U svih 2500 svojih jedinica naše Sokolstvo je toga dana manifestovalo svoju prekajenu sokolsku ljubav, najdublju odanost i vernošć prema svome Mladom Kralju i uzdanici svega našeg naroda, okupljajući se u duhu oko Njegova svetlog prestola, obnovivši ponovo svoj položeni zavet i zavet isписан u svim sokolskim srcima, da će celokupno jugoslovensko Sokolstvo uvek raditi i biti spremno žrtvovati se za svoga Kralja, svoj narod i svoju otadžbinu. A da bi i sa svoje strane na dan punoletstva svoga Kralja vidno obeležilo taj veliki i istorijski narodni datum svojim vidnim delima, naše Sokolstvo proglašilo je svečano na ovogodišnji Kraljev rodendan svoju »Sokolsku Petrovu petoljetku«, kao plan svoga rada, čije će plodove pokazati i prijeti kao svoj obolus na dan Kraljeva punoletstva, u slavu svoga Mladog Kralja, a na korist svoga naroda i svoje mire otadžbine Jugoslavije.

Sokolska proslava Kraljeva rodendana u Beogradu

U Beogradu, kao sedištu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, sokolska proslava rodendana Nj. Vel. Kralja izvedena je naročito svečano. Toj svečanosti učestvovali su pored članova uprave Saveza, uprave Sokolske župe Beograd i svih sokolskih društava u Beogradu također i delegati iz svih sokolskih župa, koji su stigli u velikom broju.

Na Kraljev rodendan ujutro u 7 sati su se okupili pred Sokolskim domom Sokolskog društva Beograd-Matica, odakle su u povorce krenuli na reviju trupa na Banjicu. Na čelu sokol povorce bila je sokolska glazba i konjica, a za ovom stupala je uprava Saveza s delegatima iz svih sokolskih župa i članstvom sokolskih društava iz Beograda, Zemuna i Pančeva. Nakon završenog revija trupa na Banjici, Sokoli su se u povorce opet vratili do Sokolskog doma Matice, odakle su na čelu sa saveznom zastavom i zastavama beogradskih sokolskih društava produžili u povoreci do Kolarčevog univerziteta, gde je u 11.45 sati održana svečana sedница uprave Saveza.

Na Kolarčevom univerzitetu

Sokolska svečana proslava Kraljevog rodendana održana je u velikoj dvorani Kolarčevog univerziteta, koja je bila dupkom puna Sokolstva i građanstva.

Bina, na kojoj su bili okupljeni članovi savezne uprave na čelu sa zamjenicom starešine braćom Ganglom, Panunkovićem i Smiljanićem, bila je lepo dekorisana zastavama i zelenilom. Po sredini, pred velikim starešinskim stolom, bila je postavljena Kraljeva bista sokolske simbolike, a u pozadini bine nalazio se je veliki državni grb i s njegovih strana oznake godišta 1936—1941 kao sokolske Petrove petoljetke. Po sredini, za upravom Saveza, bila je savezna zastava, a sa strana nalazile su se zastave svih beogradskih sokolskih društava.

Tačno u 11.45 sati ušao je u dvoranu izaslanik Nj. Vel. Kralja, kapetan korvete g. Ždenko Vuković, dočekan oduševljenim poklicima cele dvorane Nj. Vel. Kralju.

Tu su već bili zauzevi svoja mesta predstavnici vlasti: izaslanik Nj. Sv. Patrijarhe, prototjerac g. Milivoje Petrović, predstavnik Kraljevske vlade i ministar za fizičko vaspitanje naroda brat dr. Josip Rogić, ministar pravde g. dr. Nikola Subotić, češkoslovački poslanik g. dr. Vaclav Girs, predstavnik Senata g. dr. Pavle Vujić, predstavnik Narodne skupštine g. Josip Režak, nadrabin g. dr. Alkalaj, predstavnik stakokatoličke crkve g. dr. Niko Kaloder, beogradski imam g. Hodžić, zastupnik ministra vojske i mornarice general g. Kukavičić, zastupnik ministra gradevina arhitekt brat Momir Korunović, adutant Nj. Vel. Kralja general g. Ježmenić, izaslanik Glavnog generalštabe pukovnik g. Milićević, izaslanik Kr. mornarice poručnik bojnog broda g. Azalagić, izaslanik Zandarmerijskog puka kap. g. Jovanović, admiral brat Dragutin Prica, predstavnik Beogradskog univerziteta brat dr. Mihailo Gradojević, delegat Jugoslovensko-bugarske lige g. Milošević, delegat Jugoslovenskog učiteljskog udruženja g. Majstorović, pretstavnice društva »Kneževina Zorke«, pretstavnice Kola srpskih sestra gde Đurić i Medorić, predstavnica Beogradskog ženskog društva gda Rašić, predstavnica Jevrejskog ženskog društva gda De Leon-Koen, delegat Jadranske straže g. dr. Juda Levi, kao i ostali ugledni predstavnici i gosti.

Kada je izaslanik Nj. Vel. Kralja zauzeo svoje počasno mesto, otpočela je svečanost Paščanovim »Sokolskim pozdravom«, a zatim državnom himnom i sokolskom himnom »Hej Slovenci«, koje je otpevalo Beogradsko pevačko društvo, posle kojih su priredene dugotrajne burne i oduševljene ovacije Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom Domu.

Kada su se stisali poklici, svečanu sednicu uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije otvorio je prvi zamjenik starešine brat Gangl sledećim pozdravnim govorom:

GOVOR BRATA GANGLA

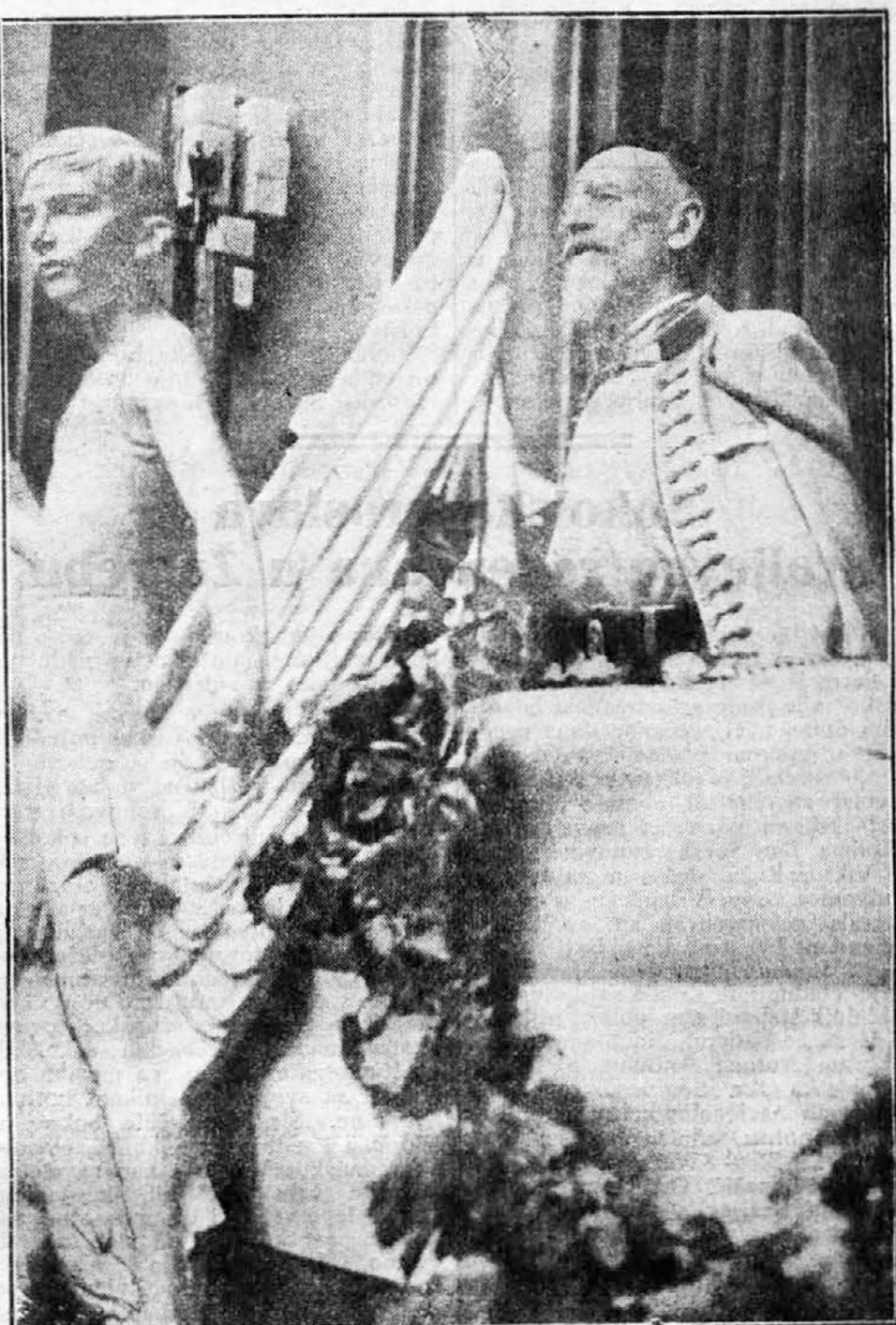
— Braćo i sestre!

Plenum uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sastao se je danas na ovoj svečanoj sednici da iskreno, istinski i dostojanstveno proslavi četrnaesti rodendan Njegova Veličanstva Petra II (svi prisutni ustaju i predaju oduševljene ovacije Nj. Vel. Kralju), Kralja Jugoslavije i našeg najmilijeg sokolskog brata.

Da proslavimo taj praznik, vi ste se, braćo i sestre, odazvali našemu pozivu u punom broju, kako smo to od vas i očekivali. I vi niste došli ovamo zbog našeg poziva, već ste došli i po diktatu svojih rodoljubivih srdaca, koja su upućivala na ovaj put, da na današnji svečani dan u našoj prestonici zajednički manifestiramo našu sokolsku i državljansku svest i našu duboku i žarku ljubav prema našem Mladom Kralju i prema čitavom Kraljevskom Domu. (Ponovni oduševljeni poklici: »Živeo Kralj!«)

Kako su danas ovde zastupane sve naše župe, njih 25 na broju, i to s prećim brojem svojih delegata, i kako su pored njih prisutne i uprave bratske župe Beograd i njenih jedinica s područja grada Beograda u punom broju, u ovom trenutku vidiš pred sobom i osećam duhovno ujedinjenu Jugoslaviju koja u našim sokolskim naporima, rodoljubivim i idealnim nastanjima teži svome opštem napretku i sjaju Karadordeve Zvezde, koja nas potiče i poziva na pojačanu delatnost, da bi radom i žrtvama svojih sinova i kćeri naša draga domovina ostanala snažna, velika i slavna. (Oduševljeno odobravanje). Sokolska Jugoslavija, koja je danas po vama zastupana u Beogradu, u isto vreme kada su sabrane sve naše sokolske jedinice diljem Jugoslavije — njih 2500 na broju — pozdravlja našeg Mladog Kralja na današnji Njegov rodendan i kliče mu gromki sokolski: Zdravo! (Dvoranom odjekuje oduševljeni gromki poklici: »Zdravo!«).

Pozdravljam vas, gospode i gospodo i sestre i braće, vas gospode i gospodo, što ste nam se pridružili, da zajedno s nama date izraza svojim dinastičkim i patriotskim osećajima i svojim simpatijama prema sokolskim radencima i da svojom moralnom snagom poduprete naše sokolske stubove,

Zamenik saveznog starešine brat Gangl otvara svečanost

na kojima počiva divni zajednički naš dom, čiji se vrhovi spiju u veličanstvenu kupolu duhovne, morale i fizičke snage jugoslovenskog Sokolstva. Ovog trenutka Belog Orla na Kraljevskom Dvoru okružuju jata stotina tisuća sivih Sokolova, kao dobrovoljna narodna vojska (oduševljeno odobravanje), koja poznava samo dva puta: u smelom poletu neustrašivo napred za sreću Mladoga Kralja, za sreću slobodnog naroda, za čast suverene i slobodne Jugoslavije (burno odobravanje) — ili u smrt, kada bi to od nas tražila i zahtevala domovinu! — (Dugotrajno oduševljeno odobravanje).

Tada je brat Gangl pozdravio izaslanika Nj. Vel. Kralja, kapetana korvete g. Ždenka Vukovića, umolivši ga, da na Najvišem mestu izvoli biti tu mač najveće ljubavi i najdublje vernošt i odanosti svega jugoslovenskog Sokolstva Njegovom Veličanstvu Kralju. U tome času dvorani zaorili su gromki i oduševljeni pozdravi Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu i Jugoslaviji.

Zatim je brat Gangl pročitao sledeći pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju:

Pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju

NJEGOVOM VELIČANSTVU KRALJU PETRU DRUGOM

B E O G R A D

Proslavljući svojom svečanom sednicom i akademijom u sedištu Uprave Saveza i sličnim programom po celoj otadžbini, gde god kucaju verna i odana sokolska sreća, četrnaesti rodendan Vašeg Veličanstva, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, okupljajući u duhu radosti sreća i uzdigнутa čela celokupno svoje članstvo, kao najvećiji venac oko svetlega prestola na kome sedi Mladi Kralj Jugoslav je i naš mili Starešina, pozdravlja Vaše Veličanstvo, na današnji svečani dan najtoplijim pozdravom i najiskrenijim željama, kličući:

Sokoštvo je uza Te, Mladi naš Kralju, i nerazdvojno je ed Tebe, dćeri naš Starešino!

Zdravo!

Citanje pozdravnog telegraфа Nj. Vel. Kralju svr prisutni saslušali su stojeći i popratili na koncu burnim i oduševljenim poklicima »Zdravo« i »Živeo Kralji!«

Brat Gangl je tada ujedno izvestio, da je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije primio prigodom Kraljevog rodendana brojne telegrafiske i pismene čestitke, među kojima pozdrave i čestitana Kraljevskih Namesnika, gđa Radenka Stankovića i dra Iva Pešovića, čestitke bratske Češkoslovačke obce sokolske, Saveza bugarskih Junaka, brata Junaka prof. dra Mihaila C. Mineva, Saveza ruskog Sokolstva i t. d.

Zatim je brat Gangl pojmenovao topli pozdrav sve već pomenute prisutne visoke predstavnike crkvenih, civilnih i vojnih vlasti, koji su bili srdačno i oduševljeno aklamirani, kao također i predstavnike zastupanih korporacija, ustanova i nacionalnih udruženja.

U nastavku svog govora brat Gangl je rekao:

— Sve ono na što smo se odlučili svojom slobodnom voljom, sve ono što danas osećamo i što želimo da izvedemo, po inicijativi bratske Sokolske župe Sarajevo, a što ćemo i izvršiti u narednih pet godina do Kraljevog punoletnosti, čućemo na današnji svečanoj sednici. Tej našoj težnji i svemu našem sokolskom životu i biću dali smo osnovicu već prvog dana našeg Sokolskog ujedinjenja u Novom Sadu pre sedamnaest godina. A danas mogu i moram sa zadovoljstvom da naglašim, da u toku našeg zajedničkog sokolskog života nikada nismo sustavno skretali ni na levo, ni na desno (odobravanje), nego smo uvek išli ravno, iako teško, često trnovitim stazom sokolske radnosti, a tako moramo i nadalje da kročimo ravnom cestom, svome postavljenom uzvišenom cilju, kroz sve vihore sadašnjice i nežaleći žrtava (odobravanje). Preduboko su nam se urezale u dušu velike reči blagopokojnog Vitezkog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja (svi prisutni ustaju i kliču: »Slava Mu!«), koje je izrekao u svojoj znamenitoj deklaraciji dne 6 januara 1929: »Moja je sreća dužnost, da svim sredstvima čuvam državno i narodno jedinstvo. I ja sam rešen, da ovu dužnost bez kolebanja izvršim do kraja. Čuvati jedinstvo na

Izaslanik Nj. Vel. Kralja i predstavnici vlasti na sokolskoj proslavi Kraljevog rođendana na Kolarčevom univerzitetu

roda i celinu državnu, to je najviši cilj. Moje vladavine, a to mora biti i najveći zakon za Mene i svakoga. To Mi nalaže odgovornost pred narodom i historijom, to Mi nalaže ljubav prema Otadžbinu i piletet prema bezbrojnim dragocenim žrtvama, koje padeše za taj ideal.

I ta sveta dužnost i sva sredstva, koja nam staje na raspoloženju, i taj najviši cilj i nama je najveći zakon, a ljubav i piletet prema Mrtvom Kralju, ljubav i odanost prema Mladom Kralju je naša unutrašnja snaga koja nas pokreće, koja nas u bratskoj slozi i u visokem zanošu naše sokolske i državljanske svesti ujedinjuje i spaša u noćnoj i najskrenijoj molitvi na dašnji Kraljev rođendan:

Kralja Petra Bože hrani,
moli Te sokolski rod! —

Konac govora brata Gangla počaćen je dugotrajnim oduševljenjem ovacijama Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu i Jugoslaviji.

Posebno govora brata Gangla održao je prigodnu reč o Mladom Kralju i istakao značaj proslave ovoga dana zameni starčešine Saveza inžinjer brat Milivoje Smiljanić (što smo objavili u broju našeg lista od 4. o. m. u članku pod naslovom "Na dan 14-tog rođendana Nj. Vel. Kralja Petra II"), a koje je bilo saslušano s najvećom pažnjom i na koncu popraćeno oduševljenjem ovacijama Nj. Vel. Kralju, koje su se

ponovile i nakon što je Beogradsko pevačko društvo otpevalo državnu himnu.

Nakon toga je tajnik Saveza brat prof. dr. Mihailo Gradojević pročitao proglašenje Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije o programu petogodišnjeg sokolskog rada do Kraljevog punoletstva (koji smo takođe objavili na uvodnom mestu pre pomenuog broja našeg lista), te koji je primljen s oduševljenjem odobravanjem.

Zatim je brat D. Gošić, član beogradskog Narodnog pozorišta, izveo dve krasne deklamacije "Mladome Kralju" i "Kralju Petru II". Brat Gošić je ove pesme deklamovao s toliko topline i dubine osećajnosti, da su one sve prisutne duboko dirnule, a mnogima su se oči orosile suzama. Buran i dugotrajan pljesak zatim, koji se je prelomio dvoranom, bio je izraz najdubljeg dojma ovih deklamacija, a ujedno i priznanja odličnom deklamatoru i interpretu njihovog krasnog sađaja, bratu Gošiću.

Ova vanredno lepa i svečana sokolska proslava Kraljevog rođendana završena je sokolskom himnom "Hej Sloveni", koju je otpevalo Beogradsko pevačko društvo i na koncu koje su ponovljene burne ovacije Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji, državnom i narodnom jedinstvu i Sokolstvu.

Naveče je Sokolska župa Beograd priredila za Sokole šetnju brodom "Karakorde" Savom i Dunavom.

Sokolska proslava Kraljevog rođendana u Zagrebu

Sokolsko okružje Zagreb grad proslavilo je rođendan Nj. Vel. Kralja Petra II na najvećem način. Sokolsko veče, koje se održalo u Sokolskom domu uoči svečanog dana uspešno je u svakom pogledu. Veliku su pažnju iskazali Sokolstvu najviši predstavnici zagrebačkih civilnih i vojnih vlasti, koji su ovu večer proveli među Sokolima. Ban Savske banovine, gosp. dr. Viktor Ružić došao je sa svojim tajnikom g. drom Urbanićem, a od g. generala prisustvovali su svečanosti komandant IV armijske oblasti Pantelejija Z. Jurišić, komandant Savske divizije Vladimir P. Kostić sa gospodom i načelnikom štaba 4. arm. oblasti Mihajlo Stajić sa gospodom. Videli smo nadalje brata Antuna Antunovića, bivšeg predsednika Okr. suda, te uz reprezentante svih nacionalno-kulturnih udruženja i potpredsednicu Jugoslav. načelnog ženskog saveza sestru Zlatu Kovačević-Lopašić. Od Uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije bio je zamenik saveznog starčešine brat dr. Oton Gavrančić, starčešina Sokolske župe Zagreb, i brat dr. Hugo Verk. Prostrana dvorana, na čijem se pročelju nalazi poznati relijef Kralja Sokola, bila je ukusno iskišena zastavama, cílimovima i cvećem i pružala je u moru svetla i crvenih sokolskih košulja prekrasniju sliku. Odlični upisivali su se kod dolaska u Spomen-knjigu Sokolskog društva Zagreb I. Čim su umuknuli zadnji akordi pozdravne koračnice pošli su na govornicu određeni govornici. Prvi je govorio brat dr. Fran Brnčić, prvi zamenik starčešine Sokola I. Pozdravivši prisutne odličnike i Sokole, u markantnom je govoru otkrao značenje sufrašnjeg dana, kao dana sokolske radosti i sokolske zahvalnosti. Njegov je lepi sokolski govor nekoliko puta bio prekidan burnim i oduševljenjem poklicima Kralju i Jugoslaviji, a oduševljenje postiglo je vrhunac, kad je svoj govor završio toplim sokolskim pozdravom mladom Svečaru, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji i Jugoslovenskom Sokolstvu.

Muzika bratskog Sokolskog društva Zagreb II intonirala je nato državnu himnu, a klicanje se nastavilo dok nije progovorio zamenik predsednika prosvetnog odbora brat Viktor Hajmer, prosvetar Sokola I. U podujem predavanju, iskišenom i vlastitim sećanjima i historiskim konstatacijama, prikazao je sve one narode i velikane, koji su svojim delima zasekli duboke brazde u život i kulturu čovečanstva. Spomenuvši i prve naše slavne Kraljeve iz roda Karadordevića i brazde Oslobođenja i Ujedinjenja, koje su oni izorali na njivi našega narodnog i državnog života, prelazi na simboličku brazdu, koju je neki dan zasekao u njivo podhomskoga načelnika naš Mladih Ljubljenih Kralj. Tim činom Vladar seljačkog naroda, i sam slavni potomak slavljenih seljačkih Predra, dokazao je Svoju povezanost sa zemljom i s narodom, koji ju obraduje, a pokazao je i Svoj visoki ponos što je i Sam proizašao iz toga naroda. Tako će historija zabeležiti uz davne i slavne kraljevske kuće bratskih slavenskih naroda, koje su proistekle od zemljoradničkih predra, i naš slavni dom Karadordević, čiji se najmladi Kraljeviči Odvetak s ponosom priznaju vernim čuvarom pradedovske tradicije. Govornik svršava svoje predavanje sokolskim pozdravom uzvišenom Kralju Slavenu, Kralju Bratu i Kralju Staršini. Dok se dvorana lomi od sokolskog "Zdravol" muzika svira sokolsku himnu "Oj Slaveni". Iza ovog oficijeljnog dela proslave sledila je sokolska

ponovila i nakon što je Beogradsko pevačko društvo otpevalo državnu himnu.

Nakon toga je tajnik Saveza brat prof. dr. Mihailo Gradojević pročitao proglašenje Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije o programu petogodišnjeg sokolskog rada do Kraljevog punoletstva (koji smo takođe objavili na uvodnom mestu pre pomenuog broja našeg lista), te koji je primljen s oduševljenjem odobravanjem.

Po podne održala su se na Sokolskom stadiionu lakoatletska natecanja

skom starčešini, pomalo se počelo članstvo razlaziti, zadržavši najprijetniju uspomenu o dostopnoj izvršenoj sokolskoj proslavi. Muzikalni deo svečane sednice izvršila je izvrsna muzika Sokola II te brat August Gostinčar sa snažnim sokolskim pevačkim zborom.

Po podne održala su se na Sokolskom stadiionu lakoatletska natecanja

između takmičara bratskih župa Češke, Karlovac, Osijek i Zagreb, pri kojima su braća iz celjske župe izšla po bedinicima. Utakmicu vodio je najuzornije brat Lujo Vajnart, načelnik zagrebačke župe. S ovom su utakmicom završene zagrebačke sokolske svečanosti.

Sokolske manifestacije na Kraljev rođendan u Ljubljani

Ovogodišnji rođendan našeg mlađog Vladara i Starčešine našega Sokolstva, Njegovog Veličanstva Kralja Petra II, Sokolstvo Sokolske župe Ljubljana proslavilo je na izvanredno svečan način.

Naveče uoči praznika prošla je ljubljanskim ulicama svečana sokolska bakljada, u kojoj su učestvovalo pored Sokolstva i sve ljubljanske nacionalne organizacije sa svojim zastavama. U bakljadi, u kojoj su učestvovalo tri glazbe, bilo je oko 5000 ljudi, koji su oduševljeno klicali Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom Domu i Jugoslaviji. Po svim ulicama, kroz koje je povorka prolazila, okupilo se je na desetine tisuća građana, oduševljeno kličući Kralju i burno pozdravljajući Sokole i ostale učesnike povorce.

Na sam Kraljev rođendan Sokolska župa Ljubljana organizovala je sa svih krajeva svog prostranog župskog teritorija trčanje sokolskih stafeta u počast Nj. Vel. Kralja. Na petnaest pruga ukupne dužine od 431 km protičalo je u 32 sata i 42 minute iz 71 sokolske jedinice 1206 sokolskih trkača, koji su se stecali na ljubljanskom Kongresnom trgu, noseci poslanicu sledećeg sadržaja: "Njegovemu Veličanstvu Kralju Petru II, starčešini Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, poklanja to spomenico "Zvezdnega teka Kralja Petra II" iz ljubljanske sokolske župe".

Na sam Kraljev rođendan Sokolska župa Ljubljana organizovala je sa svih krajeva svog prostranog župskog teritorija trčanje sokolskih stafeta u počast Nj. Vel. Kralja. Na petnaest pruga ukupne dužine od 431 km protičalo je u 32 sata i 42 minute iz 71 sokolske jedinice 1206 sokolskih trkača, koji su se stecali na ljubljanskom Kongresnom trgu, noseci poslanicu sledećeg sadržaja: "Njegovemu Veličanstvu Kralju Petru II, starčešini Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, poklanja to spomenico "Zvezdnega teka Kralja Petra II" iz ljubljanske sokolske župe".

Kralj Petar kao Soko

Beogradska "Politika" donela je u svom broju od 6. o. m. na uvodnom mestu članak pod "zornim naslovom od dr. M. D. (brata dra Milorada Dragića)", koji mi ovde takođe objavljujemo.

Otac našega Mladoga Kralja, Blaženopočivši Kralj Aleksandar i Ujedinitelj sa neverovatnom dubinom ušao je u poznavanje pravoga sadržaja, vrednosti i nacionalne misije jugoslovenskog sokolskog pokreta. Ovo svoje puno razumevanje za Sokolstvo pok. Kralj Aleksandar ispoljavao je u mnogim i mnogim momentima, usvajajući sokolske metode rada kao i sokolsku ideologiju Jugoslovenskog Sokolstva koja obuhvata sve više i humanističke vrednosti naše nacije za podizanje vrednosti i lepote duha i tela.

Ovo svoje visoko shvatjanje Sokolstva Kralj Aleksandar preneo je i na Svoju Porodicu. Čim je 6. septembra 1923 godine rođen Njegov Prvenac, Kralj Aleksandar kao roditelj dozvolio je da se mladi Prestolonaslednik upiše u pripadnike sokolske organizacije. Tako je Prestolonaslednik Petar upisan u dečju grupu sokolskog društva Beograd I. A Sokoli ovoga društva odneli su u Dvor kao svoj dar i povojnicu malu sokolsku odoru za svoga najmladeg, kraljevskog Sokola. Docinje isto tako upisani su u grupu sokolske dece beogradskog sokolskog društva "Matica" Kraljević Tomislav i Andrej, a zatim i sinovi Kneza Namenskog Pavla, prinčevi Aleksandar i Nikola.

Kada je krajem 1929 godine jugoslovenska sokolska organizacija ušla u sastav Sokolstva Kraljevine Jugoslavije prema Zakonu o Sokolstvu, na čelo ove najveće naše narodne organizacije kao njen starčešina dolazi mladi Prestolonaslednik, današnji Kralj Petar II.

Sokolski sistem Kraljev vaspitanja

Dolazak mladog, sedmogodišnjeg Prestolonaslednika Petra za starčešinu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije od neobično velikog je značaja ne samo za sokolski život, već za celokupnu jugoslovensku misao, koja je tako izrazito istaknuta u sokolskoj ideologiji. Mladi Prestolonaslednik Petar kao starčešina Sokolskog saveza na najsjajniji način simbolizira veru Kralja Aleksandara u vrednost sokolskog pokreta i njegovog rada na jugoslovenskoj narodnoj ideji. Ali nije se ostalo samo na ovom simboličkom kraljevskom gestu. Voljom Kraljevskih Roditelja i vaspitanje mladih Kraljevića uvodi se kao sastavni deo i vaspitanje po sokolskom sistemu. Po ovome sistemu vaspitanja se i naš Mladi Kralj i Soko, čiji rođendan danas proslavlja cela naša zemlja zajedno sa celokupnim jugoslovenskim Sokolstvom.

Sokolski sistem vaspitanja našeg Mladog Kralja sa pravom mora da interesuje celu našu javnost. Zbog toga iznosimo danas izvesne podatke o radu Nj. Vel. Kralja kao Sokola, da bi

na Njegov 14 rođendan naša javnost bolje upoznala svoja Mladoga Kralja kao prvoga Sokola velike jugoslovenske sokolske organizacije.

Čim su Roditelji našega Mladog Kralja, tada Prestolonaslednika, upisali Svoga prvaca u sokolske redove, počelo se misliti i na Njegovu docnicu sokolsko vaspitanje. Sokolsko telesno vaspitanje otpočeo je mladi Prestolonaslednik od svoje šeste godine. Ovi vremenu šestogodišnji Prestolonaslednik vežbao je u beogradskom Dvoru, učeci elementarne sokolske vežbe koje su potrebne još nežnom dečjem organizmu.

Posle tragicne smrti Svoga Oca, Mladi Kralj kao gimnazist otpočeo je u poznavanje pravoga sadržaja, vrednosti i nacionalne misije jugoslovenskog sokolskog pokreta. Ovo svoje puno razumevanje za Sokolstvo pok. Kralj Aleksandar ispoljavao je u mnogim i mnogim momentima, usvajajući sokolske metode rada kao i sokolsku ideologiju Jugoslovenskog Sokolstva koja obuhvata sve više i humanističke vrednosti naše nacije za podizanje vrednosti i lepote duha i tela.

Ovo svoje visoko shvatjanje Sokolstva Kralj Aleksandar preneo je i na Svoju Porodicu. Čim je 6. septembra 1923 godine rođen Njegov Prvenac, Kralj Aleksandar kao roditelj dozvolio je da se mladi Prestolonaslednik Petar upisan u dečju grupu sokolskog društva Beograd I. A Sokoli ovoga društva odneli su u Dvor kao svoj dar i povojnicu malu sokolsku odoru za svoga najmladeg, kraljevskog Sokola. Docinje isto tako upisani su u grupu sokolske dece beogradskog sokolskog društva "Matica" Kraljević Tomislav i Andrej, a zatim i sinovi Kneza Namenskog Pavla, prinčevi Aleksandar i Nikola.

Na Dedinju

Naš Mladi Kralj vežba redovno svoje sokolske vežbe, i to preko cele godine, i leti i zimi, za vreme Svoga učenja i za vreme školske godine. Mladi Kralj vežba sokolske vežbe u Svojem Dvoru, na Dedinju. Ali Onova vežbanja ne izvodi sam, već u društvu svojih vršnjaka, Sokola. Nama, u Dvor na Dedinju odlazi redovno 11 naraštajaca iz Sokolskog društva Beograd II. Ovi naraštajci, kao vršnjaci Nj. Vel. Kralja, čine jedno zasebno sokolsko deljenje. U ovom deljenju vežba redovno Mladi Kralj pokoravajući se svoj disciplini, koju zahteva kolektivno telesno vaspitanje. Na taj način uz telesno vaspitanje utiče se i na razvijanje kolektivnog duha, neophodno potrebogn pri vaspitanju organizma koji se razvija.

Ova sokolska vežbanja na Dedinju vrše se putem nedeljno i to tri puta nedeljno izvodi se sistematsko vežbanje, a dva puta nedeljno razne igre. Sistematsko vežbanje ove grupe, u kojoj učestvuje i Mladi Kralj, izvodi se kao redovan čas po sokolskom sistemu sa naročitim obzirom na fiziološke i psihološke zakone, kojima je podložan mladi organizam u stadijumu svoga razvijanja. Prema ovim zakonima i vriši se izbor vežbanja. Po ovome planu jednu grupu čine one vežbe kojima se utiče na pravilno, harmonisko razvijanje tela. U drugu grupu dolaze

vežbanja kojima se postižu naročiti efekti i kojima se razvija elastičnost tela. I najzad treće grupu telesnog vežbanja koja vrši Mladi Kralj sa svojim drugovima, čine takozvane estetske vežbe, pomoću kojih se razvija smisao i osećanje za lepotu. Kombinacijom ovih vežbanja postiže se usavršavanje elastičnosti, uzdržljivosti i smisla za lepotu, jačajući pri tome vrlju i karakter. Sa takvim planom vrši se redovni časovi sokolskog vežbanja Nj. Vel. Kralja i Njegove sokolske braće. Vežbe na spravama upotrebljavaju se samo kao prirodna vežbanja, uglavnom radi učenja savladavanja prepreka. Posle toga dolazi trčanje, preskoci, bacanje kopija i diskosa i tome slično.

Izvođenje igara vrši se na dedinjskom Dvoru četvrtkom i subotom posle podne. Mladi Kralj i Njegovi drugi - sokoli izvode ova vežbanja i igre na jednom krasnom vežbalištu podignutom kod dedinjskog Dvora. Ovo Kraljevo vežbalište sa površinom od 100 x 100 metara pokriveno je lepom travom. Oko ovog vežbališta nalaze se staze za trčanje, skakanje i bacanje lopte. Osim toga uz ovo glavno vežbalište nalaze se i sporedna igrališta za odbojku, nogomet, kriket i hokej. Na ovom lepom vežbalištu Mladi Kralj i Njegovi drugovi, vedri i nasmejani, ali poslušni, izvode sva ona vežbanja koja im prethodno pokaže njihov nastavnik. A zatim Mladi Kralj se Svojim drugovima, osvežen i rumen, privazi tuševima, a posle toga garderobama koju postoji uz ovo neobično lepo i zdravo vežbalište. Mladi sokolski načinjaci praštaju se tada sa Kraljem - Sokolom spremni da sutradan opet dođu na zajedničko sokolsko vežbalište dedinjskog Dvora.

Kraljeva letnja i zimska vežbanja</h3

li su na svojim mestima, treba opkopavati šatore, uređiti i očistiti logor posle vetrova, kiše i drugih nepogoda. Zatim treba izdržati na dežurstvu u logoru dok god ne dode uredna smerna koja se prima i predaje po odzivu i lozinici. U svima ovim dužnostima učestvovao je i Mladi Kralj zajedno sa ostalim mladim Sokolima, čekajući da logorska naredba saopšti kada dođe na Njega red, da kao i ostali Sokoli vrši logorske dužnosti.

Letošnje taborovanje bilo je ispunjeno vrednim i simpatičnim momentima, koji su ostavili duboke tragove na mladu i upečatljivu dušu Kralja Petra. Ova vedra i razdragnana duševna stajna dolazila su do svoga naročitog izražaja u mesečevim noćima, kada su se poređ logorske vatre nalazili mladi Sokoli uz svoga Kralja-Sokola, pričajući priče i događaje iz istorije i narodne poezije, kada se razgovaralo o Kraljeviću Marku, njegovom Šareu i šestopernom buzdovanom koji je Marko sa Urvine planine jednim zamahom bacio čak u sinje Jadransko More.

Uticaji sokolskog vežbanja na dušu i telo Mladoga Kralja

Kralj Petar II kao Soko postigao je najlepše uspehe u oblasti Svojog sokolskog vaspitanja. Ovi uspesi ogledaju se u fizičkoj i u psihičkoj komponenti Mladoga Kralja.

Radi naučnog kontrolisanja uticaja telesnog vežbanja na organizam Mladoga Kralja vrši se svakoga meseca sistematska antropometrijska merenja. Na onovu ovih antropometrijskih podataka načinjeni su dijagrami o telesnom razvijanju Nj. Vel. Kralja. Iz ovih dijagrama naročitu pažnju privlači neobično pozitivna i značajna činjenica, da Mladi Kralj pokazuje za svoje godine veoma veliki kapacitet plutača. Ovaj kapacitet, meren naročito spravom («pirometrom») iznosi tri i po litra izdahnutog vazduha jednim dahom. Prema Njegovim godinama

bilo bi sasvim zadovoljavajuće, kad bi ovaj kapacitet iznosio dva litra. Osim toga elastičnost pluća dostiže vanredno lep broj (7). Ovim antropometrijskim merenjem konstatovano je još i to da Mladi Kralj pokazuje znatan napredak što se tiče rasta u visini. Godišnje ovaj rast iznosi deset do 11 centimetara.

Pošto je antropometrijskim merenjima i dijagramima utvrđeno da Mladi Kralj može da izdrži u vežbama za koje je potrebna elastičnost i izdržljivost priredene su ove godine na Deđinju razne utakmice. U ovim utakmicama učestvovao je Mladi Kralj zajedno sa svojim vršnjacima Sokolima. Takmičilo se u bacanju kopljja, veslanju, plivanju i obojici. Rezultati ovih takmičenja objektivno su kontrolisani i utvrđeno je da je Mladi Kralj najviše uspeha pokazao u bacanju kopljja. Za ovu vrstu vežbanja potrebna je naročita gracilnost i elastičnost muskulature ruke. Zbog ovoga uspeha u bacanju kopljja Mladome Kralju dodeljena je takmičarska medalja.

Kraljev nastavnik u telesnim vežbama, br. Kovač, koji su vaspitačem g. Parotom promatra i prati svaki Kraljev uspeh u sokolskom telesnom vežbanju, sa puno ljubavi i odusevljenja govorio nam je o uspesima koje je Mladi Kralj postigao u sokolskom vaspitanju. Kraljeva Majka, Nj. Vel. Kraljica Marija, pokazuje veliki interes za ovu oblast sokolskog vaspitanja Svoga Prvaca, prisustvujući često časovima Njegovog telesnog vežbanja. Svi, Majka i Njegov vaspitači, naročito su radosni zbog disciplinovanosti koju Mladi Kralj pokazuje u odnosu na nastavnike i starije. Naročito zapažaju srdačnost, koju Mladi Kralj ukazuje drugovima - sokolima sa kojima vežba.

Pri ovim zajedničkim sokolskim vežbama vlasta lep, nezategnut sokolski drugarski duh. Mladi Kralj u odnosu na Svoje sokolske drugove pokazuje neverovatno mnogo kulture srca i dobrote.

Dr. M. D.

Njegova Veličanstva II u Sušaku

I Sušak, taj naš eminentno nacionalni jugoslovenski grad, koji čuva mrtvu strazu na zapadnoj granici otadžbine proslavio je inicijativom i uzimanjem bratske Sokolske župe i svih susednih sokolskih jedinica, društava i četa, na najsvetaniji način, kako to u ovome gradu samo Sokolstvo čini, 14. rođendan prvoga Sokola, našega Mladoga Kralja i sokolskoga starešine Petra II Karadordevića.

Već uveče prvoga dana osvanula je staru frankopansku kulu na Trsatu u moru plamena i to zauzimanjem naših vrednih i uvek vrednih i kao tratske hridi jakih i odažnih nacionalnih boraca našeg dnevnoga Trsata, čijim je ulicama bogato rasvetljenim i državnim zastavama ukrasenim prošla povorka vojnika i gradana praćena domaćom glazbom, da na vidan način pokaže svim svojim protivnicima i neprijateljima, koliku ljubav gaji u svojim srcima ovaj naš mukotrpni narod prema Onome Andelu, sinu dneñih i junačkih Karadordevića, a našemu Mladomu Kralju Petru II.

Jutro dne 6. septembra osvanulo je tmurno i naobljeđeno, kao da je Svetišnji hteo da daspe na ovaj kraj baš na taj značajni dan blagoslov svoj u obilju toli potrebiti kiše. Ali elementarna nepogoda nije umanjila ni u kojem pogledu ono oduševljenje u braće i sestara Sokolova, koji su na zvuk glazbe iz kastavskoga sela Marićevi pohrili svu nasmejanu i razdragani na zborno mesto pred sokolom, da uz skladne zvukove glazbe podu pod vodstvom župskoga starešinstva i s četiri sokolska barjaka, a predviđeni sokolskim biciklistima, do Božjega hrama na Trsat.

Lepo je bilo videti ogromnu sokolsku povorku sastavljenu od članstva muškoga u odorama te članstva ženskoga, naraštaja i dece, a konačno i one braće sa sokolskim značkama, među kojima je bilo videti i starce kako u stroju, razdragani i veseli stupaju poput mladića imajući u svojim srcima duboko usadenu ljubav prema Onome, koji je za naš Sokole sinteza svega najboljega, najplemenitejega i najuzvišenijega. Povorka se uspinjala kružnim putem preko Mihajlovićeve ulice uz vojarnu na Trsat, da sa svim barjacima i sa svim članstvom, naraštajem i decom uđe u baziliku Majke Božje sa svim dostojanstvom i poboznim čutanjem značajući sasma jasno za svrhu toga svoga religioznoga čina. Crkva otaca franjevaca, iako velika jedva je primila pod svoj krov tu impozantnu povorku, koju nije smetao ni uspon ni kiša, jer je bila svesna svoga truda.

Iza obavljene službe zahvalnice za sva primljena dobročinstva i za srećnu vladavinu našega Mladoga Kralja Petra II vrtila se ta veličanstvena povorka drugim putem prema gradu Sušaku, da už odvažne poklike Kralju i Otadžbini stigne pred prekrasni spomenik Kralja Mučenika, koji je podiglo rodoljubivo sreć Jugoslavena Sušaka i okolice u znak zahvalnosti.

Pred spomenikom održao je brat župski starešina kratak govor kao

uvod u Sokolsku Petrovu petoletku potsećajući braću i sestre na dan zavjet Sokolstva i jugoslovenskom jedinstvu. Na spomenik bio je položen lovov venac s državnom trobojkom.

Iako je kiša pljuštala, niko od braće i sestara nije sustao, već je sve skladno i u redu prošlo susačkim centrom u zvukove glazbe kličući Kralju i Jugoslaviji, da se konačno sastane u sokolani očekujući onako u životu razgovoru svečanu sednicu. Dvorana bila je prepuna, tako da je narod morao stajati i po hodnicima, dok su na galeriji bili pretstavnici državnih, vojnih i civilnih vlasti i korporacija. Jedino gradsko načelstvo nije bilo zastupano. Tu se video g. streskog načelnika, brata Rušnjaka, šef policije, br. Lipovčića, upravitelj pravoslavne parohije brata Krnića i rimokatoličkog upravitelja župe g. Bubnja. Kako se pak u Sušaku nalaze i pštomeci-intendanti Vojne akademije, videli smo i njihova komandanta, našega dragoga brata pukovnika Petrovića, koji je s podređenim gg. oficirima predveo svoje mlade i neustrašive pitome u potpunom broju. Oni su užveličali ovu svečanu sednicu sa svojim skladnim i milozvučnim pevanjem i deklamacijom. Njihov je nastup podligao buru oduševljenja među svima prisutnima, koji su njihovo pevanje srdačno i bratski pozdravili.

Nam je samoj svečanoj sednici kao i u povorci uz celokupno starešinstvo župe uželi su učešća i pojedini delegati bratskih društava: Trsat, Draga, Kostrena, Černik-Cavle, Krasica, Marinici i Zamet-Kantrida. Program je bio izveden po određenom rasporedu tako i lepo tako da je ostavio, košto i uvek, najbolji utisak u svih naznačnjim, čime je postignut onaj pravi rezultat, koji je bratski Savez SKJ i želeo, što je po mentalitet i državljansko shvatjanje naroda ovoga kraja od osobitoga značenja.

Tako je, eto, jugoslovenski Sušak sa svojim mezinčetom i obljužbenim Sokolstvom proslavio taj značajni rođendan Nj. Vel. Kralja Petra II.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 17. septembra predaje br. Miloš Stanojević, Petrovgrad, o temi: »Narodna duša u sokolskoj misli»;

dne 20. septembra predaje br. Vladimir Blašković, Karlovac, o temi: »Prava sokolska četa»;

dne 24. septembra predaje br. Marko Sablić, Karlovac, o temi: »Sokolstvo i socijalni pokret»;

dne 1. oktobra predaje br. dr. Makso Kovačić, Ptuj, o temi: »O sokolskoj literaturi»;

Znali smo da je zlatna Praha sreća Slovenstva, ali smo to tek osetili kroz ovih 14 dana što smo proboravili među braćom velike slovenske duše, velikog bratskog sokolskog sreća.

Isli smo u Prag da se na vrelu napojimo idejama velikoga našega učitelja Tirša, da nas u njegovu Domu ogreje duh neumrlih sokolskih velikanima: Šajnera, Vanjičeka i drugih. Oh, taj Dom. Kao da po njegovim hodnicima idu sene ovih sokolskih radenika i bubre te da ne kloniš, da se boriš za velike sokolske ideale, kojima su oni celog svog života verno služili.

O, kako nam je srce drhtalo, kada smo stupili na tlo bratske češkoslovačke zemlje i kada smo se u osvitu dana našli u sunčem obasjanom gradu. Razgovarali smo o Sokolstvu, o Jugoslaviji, a ja o našem Sokolstvu na scu, što je braću Aleksandru i presidentu Masariku, pa smo i zapisnici konstatirali taj naš sastanak, da ostane za vječna vremena kao znak iskrenog bratstva. Brat Včelak, moj drug s tečaja pokazao mi je mesto i njegove znamenitosti. Tako sam imao još jednu uspomenu više iz bratske češkoslovačke zemlje.

Sutradan na granici još jedan pogled natrag, još jedan bratski poljubac lepo češkoslovačkoj zemlji i braći, pa sedim smužen, da se tek razvredim kada smo stupili na tlo naše Jugoslavije. Ivanko Bendiš, Zagreb

Četrnaestdnevna prosvetna škola ČOS u Zlatnoj Prahi

Znali smo da je zlatna Praha sreća Slovenstva, ali smo to tek osetili kroz ovih 14 dana što smo proboravili među braćom velike slovenske duše, velikog bratskog sokolskog sreća.

Isli smo u Prag da se na vrelu napojimo idejama velikoga našega učitelja Tirša, da nas u njegovu Domu ogreje duh neumrlih sokolskih velikanima: Šajnera, Vanjičeka i drugih. Oh, taj Dom. Kao da po njegovim hodnicima idu sene ovih sokolskih radenika i bubre te da ne kloniš, da se boriš za velike sokolske ideale, kojima su oni celog svog života verno služili.

O, kako nam je srce drhtalo, kada smo stupili na tlo bratske češkoslovačke zemlje i kada smo se u osvitu dana našli u sunčem obasjanom gradu. Razgovarali smo o Sokolstvu, o Jugoslaviji, a ja o našem Sokolstvu na scu, što je braću Aleksandru i presidentu Masariku, pa smo i zapisnici konstatirali taj naš sastanak, da ostane za vječna vremena kao znak iskrenog bratstva. Brat Včelak, moj drug s tečaja pokazao mi je mesto i njegove znamenitosti. Tako sam imao još jednu uspomenu više iz bratske češkoslovačke zemlje.

Sutradan na granici još jedan pogled natrag, još jedan bratski poljubac lepo češkoslovačkoj zemlji i braći, pa sedim smužen, da se tek razvredim kada smo stupili na tlo naše Jugoslavije. Ivanko Bendiš, Zagreb

pa se uz zvukove himne završilo. Ali manifestacije su još dugo trajale.

Češkim srećem smo se odelili od sreća Slovenstva, od naše zlatne Prahe, ali dužnost nas je zvala. Sećanja na Nju, na našu braću i sestre među kojima smo bili kao kod svoje kuće, kao i na ljubav koju su nam iskazivali nećemo nikada zaboraviti.

Ja sam ostao još jedan dan. Bio sam pozvan od braće da posetim место Slani, 35 km daleko od Praga. Morao sam se odazvati tome bratskome pozivu. Krasno je to mesto s nekim 14 hiljadama stanovnika. Imamo krasnu veliku sokoliju. Starosta brat Čižek s nekoliko odbornika srdačno me dočekao, pokazao lepu zgradu i počastio. Razgovarali smo o Sokolstvu, o Slovenstvu, o velikom našem Kralju Aleksandru i presidentu Masariku, pa smo i zapisnici konstatirali taj naš sastanak, da ostane za vječna vremena kao znak iskrenog bratstva. Brat Včelak, moj drug s tečaja pokazao mi je mesto i njegove znamenitosti. Tako sam imao još jednu uspomenu više iz bratske češkoslovačke zemlje.

Sutradan na granici još jedan pogled natrag, još jedan bratski poljubac lepo češkoslovačkoj zemlji i braći, pa sedim smužen, da se tek razvredim kada smo stupili na tlo naše Jugoslavije. Ivanko Bendiš, Zagreb

Rezultati međužupskih takmičenja, održanih prilikom III sletia Sokolstva na Jadranu u Šibeniku dne 22 avgusta o.g.

Ovajljujemo najbolje uspehe s međužupskih lakoatletskih i veslačkih takmičenja, održanih prilikom III sleta Sokolstva na Jadranu u Šibeniku dne 22 avgusta o.g.

Muška deca:

- a) vrste Sok. društava:
- 1) Mandalina 405,9 bodova, 84,56%;
- 2) Šibenik (I vrsta) 404,7 bod., 84,31%;
- 3) Knin 398,1 bodova, 82,31%;

b) pojedinci:

- 1) Grubišić Krste, dr. Šibenik, 92,83%, 55,6 bodova;
- 2) Žunić Vinko, dr. Mandalina, 90,66%, 54,4 bodova;
- 3) Čenić Ilija, dr. Knin, 90%, 54 bod.;

c) trčanje teklića 8 × 40 metara:

- 1) vrsta društva Mandalina 82,8 sek.;
- 2) vrsta društva Knin 78 sekunda.

Zenska deca:

- a) vrste:
- 1) Šibenik 84,4%, 404,20 bodova;
- 2) Šibenik (II vrsta) 83%, 398,75 bod.;
- 3) Mandalina 72%, 346,25 bodova;

b) pojedinke (od 9—14 godina):

- 1) Juras Vjekica, Šibenik, 52,25 bod., 87,2%;
- 2) Trinajstić Vera, Šibenik, 52 bod., 86,75%;
- 3) Marić Marija, Šibenik, 52 bod., 86,75%;

c) pojedinke (od 6—9 godina):

- 1) Cvitković Selma, Šibenik, 40 bod., 100%;
- 2) Ercegović Slavinka, Šibenik, 40 bod., 100%;
- 3) Gojanović Alda, Šibenik, 40 bod., 100%;

d) utakmice župskih vrsta u pojedinim granama (trčanje teklića 4 × 60 metara):

- 1) vrsta župe

Razvijte novega sokolskega praporja Sokolskega društva Ljubljana - Šiška

Po končani veličastni svečanosti sokolske proslave kraljevega rojstnega dne v Ljubljani, mogočni sokolski spred je krenil s Kongresnega trga na letnje telovadilišče Sokola Ljubljana - Šiška, kjer je bilo slavnostno razvite novega društvenega praporja.

Na telovadilišču pred Sokolskim domom so sokolske čete in zastopniki ostalih nacionalnih društev napravili stik, z balkona, ki so ga zasedle deputacije društva, narodne šole in praporji - 40 po številu — pa je nagovoril množico starosta šišenskega Sokola br. Lavoslav Dolinšek. V svojem govoru je povedal, da šišenske Sokole prešinja iskrena radost, ko morejo svoj domači prazniki združiti s praznikom kraljevega rojstnega dne. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je brat starosta v globoki hvaležnosti spominjal pozdravovalnih pionirjev, ki so l. 1902 začeli orati sokolsko ledino v Šiški. Pod starem sokolskim praporom se je šišensko Sokolstvo trudilo, da pride sokolska misel v vsako hišo in družino. Staro prapor je videl osvojeno domovine, pod novim praporom, pa je šišensko Sokolom dano naloga, da započeto delo vztrajno nadaljujejo in ga dovrše do popolnega uspeha. Po govoru brata staroste je godba zaigrala sokolsko himno, kumica s. Lajovićeva pa je na novi prapor, ki predstavlja kot umetnina izredno krasno delo, pripela svilen trak. Kum praprora br. Mirko

Štipec je izročil prapor bratu starosti Dolinšku, ki se je obema v toplih besedah zahvalil za darilo, potem ga pa izročil praporčaku br. Albinu Tušarju, ki je svečano obljubil, da bo nosil novi prapor s častjo, kakor prej starega. Vsi praporji — sokolski in ostalih nacionalnih organizacij — so se pobrali z novim praporem, kar je čestital in imenu Ševez SKJ in ljubljanske sokolske župe br. Josip Pipenbacher, godba pa je vnovič zaigrala »Pesen sokolskih legij«, ki so jo vsi navdušeno peli. Zaradi dejza je nameravani sokolski spred po Šiški odpadel, pač pa so popoldne šišenski Sokoli, ko se je vreme nekoliko ustalilo napravili obhod z godbo Sokola I po Šiški na letno telovadilišče, kjer se je medtem zbrala velika množica, da prisostvuje javnemu nastopu. Javni telovadni nastop je pokazal lepe uspehe šišenskega Sokola, saj so nastopili vsi oddelki z lastnimi sestavami, ki so jih sestavili člani in članice prednjaškega zborna. Vse tačke so bile prav dobro in zadovoljivo izvedene ter je občinstvo navdušeno odobravalo posamezne telovadne oddelke.

Sokolski teden v Šiški je bil s telovadnim nastopom uspešno zaključen. Šišenskemu Sokolu k slavju iskreno čestitamo z željo, da bi novi sokolski prapor zbral pod svojim okriljem prerjene sokolske legije. J. H.

Iz Sokolske župe Novi Sad Sokolsko logorovanje

Ovogodišnje letovanje župe, bilo je priređeno kao i do sada u taboru pod šatorima u Kaštel Sućurcu blizu Splita.

Letovanje je trajalo mesec dana od 12. jula do 11. avgusta o. g., a učesnika članstva, naraštaja i dece bilo je 60 iz župe, od kojih najveći broj iz Novog Sada. Odlazak na taborovanje bio je zajednički, a voda tabora bio je načelnik župe.

Mesto taborovanja bilo je u neposrednoj blizini selu na jednoj livadi s borovom šumicom pored mora, koje je mesto bilo veoma podesno za taborovanje. Sam tabor pak sa svojim pogodnjim šatorima, davao je veoma lepu sliku i izgled.

Tabor je bio snabdeven svima potrebama i dobro opremljen; osim toga sprovedena je bila u taboru od tamoznje općine i električna rasvetu; a u neposrednoj blizini bio je vodnjak s odličnom i vazda svežom pijaciom vodom. Sve potrebe i namirnice za tabor nabavljane su u mestu, a neke u obližnjem Splitu.

Duh in raspoloženje učesnika na taborovanju bio je vedar i veselo. Učesnici su iskoristili sve vreme taborovanja kupajući, sunčajući i vozeći se po moru, a imali su i drugih razonoda, kaj i izlete pesice u okolici i brodovima do Splita, Trogira i Omiša. S taborovanjem vratili su se svi zdrevi, raspoloženi i veseli, sečajući se lepo provedenih dana na našem Primorju.

Što je ovo taborovanje dobro uspeло, mnogo su tome doprineli brača i sestre članovi Sokolskog društva K. Sućurac, na čelu sa svojim agilnim starešinom bratom Ivanom Alfirevićem, koji su svojim iskrenom ljubavlju in svesrdnosti iznenadili učesnike tabora, koje su u radu oko dizanja tabora voljno pomagali a osim toga su svake noči za vreme taborovanja pozdravljeno dežurali, nastojeći da se taboru ništa ne desi, načito im pripada srdačna i bratska zahvala. Isto pripada topla blagodenarost in Općinskom poglavarstvu u K. Sućurcu, na čelu sa svojim predsednikom, koje ne žalcí sredstava, besplatno je instalirao in dallo električnu rasvetu za vreme trajanja taborovanja in najzad pripada zahvala i bratu dr. Vinku Mioliju, sudiji u Rabu, za besplatno ustupljeno zemljiste za podizanje tabora; kaj in svoj brači in sestrarama iz K. Sućurca, kojima neka je svima bratski Zdrav!

Zupske plivačke utakmice održane su 30 avgusta 1936 g. u Senti na kupatilu tamošnjeg Sokolskog društva.

Na ovim utakmicama učestvovalo je 15 članova, 4 članice, 19 naraštaja in 5 naraštajki iz nekoliko društava župe.

Uspesi kod ovih utakmica ovi su:

a) kod utakmica članica:

100 met. sloboden stil: 1) Joyan Vujić 1,13 m.; 2) Mladen Pejčić, Kula 1,15 m.; 3) Rudolf Šestak, Senta 1,25 m.

100 met. prsno plivanje: 1) Mladen Pejčić 1,38 m.; 2) Rudolf Šestak 1,48 m.; 3) Miloš Gajić, Kula 1,58 m.

b) kod utakmica muškog naraštaja:

100 met. sloboden stil: 1) Radojan Grubić, Senta 1,25 m.; 2) Timotije Branovacki, Senta 1,30 m.

50 met. sloboden stil: 1) Milorad Vorgić, Senta 27 sek.; 2) Lajčko Teldešija, Bačka Topola 29 sek.; 3) Nenad Kolarović, Senta 30 sek.

50 met. prsno plivanje: 1) Lazar Babin, Senta 39 sek.; 2) Rikard Štajner, Senta 41 sek.

50 met. ledno plivanje: 1) Milorad Vorgić, 33 sek.; 2) Radojan Grubić 36 sek.; 3) Lajčko Teldešija, 37 sek.

c) kod utakmica članica in ženskog naraštaja:

50 met. sloboden stil: 1) Jelena Lenart, Sombor 31 sek.; 2) Mira Savić, Senta 36 sek.; 3) Mira Davidović, Senta 38 sek.;

50 met. prsno plivanje: 1) Mira Petrović, Senta 33 sek.; 2) Jelena Lenart 37 sek.; 3) Bojka Morgenstern 40 sek.

Kod skokova u vodu od mogučih 50 bodova kod članova in muškog naraštaja, prvi je Nikola Polak, Senta, sa 42; a kod članica in ženskog naraštaja prva je Miroslava Branovacki, Senta isto sa 42 boda.

Oglas

Izmedu 28 i 29. jula 1936 izgubio je svoju člansku legitimaciju broj 432 brat Milosavljević Mirko, član nize navedenog Sokolskog društva, pa se moli svaki onaj tko je pronade da je povrati sopstveniku ili društву, inače se oglašava nevažećom. Sokolsko društvo Nova Gradiška.

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

ALEKSANDROVO. — Proslava Kraljevog rodendana. Naše Sokolsko društvo proslavilo je rodendan Nj. V. Kralja Petra II vrlo svečano. Ujutro, pošli smo u punom broju na blagodenarjenje, a nakon svršenog blagodenarjenja povratili smo se u Sokolski dom, где je održan deo svečane proslave. Proslavi je osim Sokola prisustvovala osnovna škola in mnogo meštana. Program proslave sastojao se iz pevanja Sokolske himne, kojom se je otvorila in zaključila proslava, dveju deklamacija in predavanja. Sve tačke ove proslave vrlo dobro su uspele.

Na večer u 9 sati održana je akademija. I akademiji je prisustvovalo vrlo veliki broj meštana, tako da je dvorana bila dupkom puna. Program je bio vrlo bogat in raznolik.

Sve su tačke vrlo lepo in skladno izvedene te je publike posle svake tačke nagradila vežbače burnim aplauzom. Naročito je veliko zadovoljstvo kod publike izazvao muški podmladak sa svojim složnim in plastičnim vežbam. Poslak akademije bio je ples.

BAR. — Proslava rodendana Nj. Vel. Kralja. Proslava rodendana Nj. V. Kralja Petra II izvedena je na dan 6. septembra u Baru na veoma svečan način.

Po svršenom blagodenarjenju, kojemu su prisustvovali svi pripadnici Sokola in ogroman broj građanstva, formirana je velika manifestaciona povorka na čelu sa Sokolima in muzikom barskog Železničkog udruženja, koja je prošla kroz varoš St. Bar do pred opštino burno pozdravljanja. Nato je održana svečana sednica, koju je otvorio zamenik starešine Sokolskog društva Bar br. Vido Radović. Program sednice sastavljen je prema uputi br. Saveza. Po završenoj sednici muzika je na javnem trgu koncertirala.

Navečer je bila iluminacija in vatromet na obali. Pre toga bila je veličastna povorka sa Sokolima in glazbom na čelu. Nakon toga održana je zabava. Čitav dan klicalo se je Kralju, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji in Sokolima.

BELI MANASTIR. — Proslava Kraljevog rodendana. Sokolsko društvo Beli Manastir proslavilo je rodendan Nj. Vel. Kralja na svečan način. Pre podne u 10 časova krenula je od sokolskoga doma sokolska povorka s glazbom na čelu u rim katoličku crkvu na blagodenarjenje, a odayle u pravoslovnu. U 11.30 časova održana je u sokolom svečana sednica, prema programu, koji je propisao bratski Savez. Po podne su vežbači priredili izlet u sedno selo Bolman. Na večer je održana u sokolskem domu akademija, koja je sastojala iz 2 prigodnih recitacija, pozorišnog komada »Crkveni miš«, te telovežbenih tačaka: Ples leptirica, izvela ženska deca; Šestica, izvela muška deca in vežbe članova na razboju. Posle programa priredena je plesna zabava, koja je protekla u najlepšem raspoloženju.

BELI MANASTIR. — Propaganda javna vežba u Bolmanu. Na Kraljevog rodendana priredila su u zajednici Sokolske društva: Beli Manastir in Branjin Vrh - Šećerana propagandnu javnu vežbu u Bolmanu, gde još ne postoji sokolska jedinica. Nakon Jagodnjaka, ovo je druga propaganda javna vežba, koju ova dva agilna društva zajednički prireduju. Javnu vežbu je unekoliko pokvarilo, kišovito vreme, ali u 4 sata po podne, kada je kiša prestala, program se ipak mogao održati i na javnu vežbu došlo je mnogo sveta. Program se sastojao iz jedne vežbe puškama muške dece, jedne vežbe barjačićima ženske dece, proste vežbe članova, proste vežbe naraštaja, vežbe na razboju, vežbe na vratilu, takmičenja u skoku u vis i takmičenja u bacanju kugle. Sve tačke dobro su izvedene, te su se svidele i cela javna vežba određivala je tamošnju publiku. Nakon javne vežbe povela se akcija u Bolmanu za osnutak sokolske jedinice.

BELI MANASTIR. — Pregled sokolskih jedinica. Od 26 do 29 avgusta obavio je načelnik belomanastirskega sokolskog okružja, brat Slijepčević, pregled Sok. društva Popovac i četa Branjinja in Podolje. — U svima ovim jedinicama za vreme školskih ferij nije se na telovežbenom polju radilo, pošto su načelnici, koji su učitelji, bili na školskom raspustu van mesta. Po povratku istih, već se započelo s telovežbenim radom. — Društvo Popovac nalazi se pred svojom javnom vežbom, koju namerava prirediti 27. septembra, te je započelo s intenzivnim pripremama. — U četi Branjin osnovana je kategorija muškog naraštaja, kojih ima 12. Sada se vodi akcija i za osnutak kategorije ženskog naraštaja. — U četi Podolje načelnik vrši i prosvetarsku dužnost. Vodi se akcija za osnutak kategorije muškog naraštaja. Gaji se živo laka atletika, te će na ovogodišnjem okružnom lakoatletskom takmičenju nastupiti više vežbača. Sve ove 3 jedinice aktivne su u svome sokolskom radu iako u istom ustanju, imaju budućnost.

BELI MANASTIR. — Okružni izlet. Dana 30 avgusta priredjen je u belomanastirskom sokolskom okružju prvi okružni izlet na Studenac, kraj Popovaca. Na izletu su uzele učešće ove jedinice: Br. Vrh - Šećerana, Kneževi Vinogradi, Beli Manastir, Podolje, Branjinja in Popovac, te je bilo ukupno na izletu 96 braće in sestara. U 8 sati pre podne bio je na raskrsnici pred Popovcem zajednički sastanak učesnika iz svih jedinica. Odavde su svi, formirani u zajedničku povorku, pošli kroz selo Popovac u baranjsko vinogorje prema Studencu. Ovde su braća Sokoli in sestre Sokolice proboravili ceo dan u pesmi, igri in šali, tako da im je, nakon gotovo svakodnevneg sokolskog rada u vežbačima jedan dan protekao u potpuno razondi. Po podne je održano takmičenje članova in naraštaja u skoku u vis i u natezanju konopa. Oko 5 sati bio je zajednički polazak do sela, gde su se učesnici rastali, te sa svojim grupom uputili prema svom selu. Ceo izlet protekao je u največijem in najveselijem raspoloženju.

DUBROVNIK. — Proslava rodendana Nj. Vel. Kralja Petra II. Četrnaesti rodendan Nj. Vel. Kralja Petra II proslavljen je na vrlo svečan način. Svečanost je počela uoči dana.

Sav Dubrovnik bio je u svečanom rahu, okičen jugoslovenskim zastavama in imponantnom iluminacijom zgrada in starodrevnih gradskih zidina. Nad sokolom blistao se električni natpis: »Živio Kralj Petar II«. U 8 sati uveče obrazovana je na Gundulićevu trgu velika manifestaciona povorka sa sokolskom muzikom na čelu, koja je prošla glavnim ulicama grada, praćena oduševljenim poklicima građanstva in zadržavala se pred Kraljevim dvorom, gde su braća Stefanović i Hope održali prigodne govore, praćene oduševljenim poklicima Nj. Vel. Kralja. Petar II, prvom Sokolu in najdragocenijem simboli jugoslovenskog narodnog jedinstva, slobode in nezavisnosti.

Na dan proslave u 8 sati ujutru održana su svečana blagodenarjenja. Blagodenarjenja je prisustvovao čitav Dubrovnik. Pred crkvom su bili postrojeni: počasna četa Kr. mornarice i Sokoli s muzikom na čelu.

U 11 i 15 časova održana je u sokolni svečana sednica, koju je otvorio prigodnim govorom starešina Sok. društva br. Šutić. Zatim je održano predavanje o Mladom Kralju i značaju dana br. Stefanović. Pročitan je proglašen Ševez Šećerana. Objavljen je »Petododišnji Petrov sokolski program«; jedan naraštajac recitovao je pesmu Nj. Vel. Kralju.

Navečer je priredena bakljada in svečani ples u Oficirskom domu.

KRALJEVICA. — Proslava Kraljevog rodendana. Sokolsko društvo Kraljevica proslavilo je 6. septembra rodendan Nj. Vel. Kralja najdostojnije. Na svečanoj sednici, koju je otvorio br. starešina održao je govor o Nj. Vel. Kralju, društveni prosvetar. Proslavi su prisustvovali pretstavnici mesečnih vojnih in civilnih vlasti kao i veliki broj građanstva. Proslavu je uveličalo mesno pevačko društvo »Zvijezda Danice«. Uvečer je toga dana bilo u sokolni sokolsko in narodno veselje uz raspoloženje, neobično animirano kako to dolikuje na rodendan užvišenog Mladog Kralja in Vrhovnog Starešine.

KRALJEVICA. — Veslanje u društvu. U svrhu što jačeg gajenja veslanja, nabavilo je naše društvo nov sokolski čamac šesterak, kojim članovi vežbači će se vežbati i trenirati. Posledice toga bile su da je i ove godine naše društvo odnело prvenstvo na župskim utakmicama u veslanju, a pojedinci i na utakmicama u plivanju. Skoro će se utvrditi u društvu program rada u smislu »Petrove petoletke«. Na sletu u Šibeniku sudjelovao je veći broj članstva muškog i ženskog, kao i naraštaja.

J. M. D. »Strosmajer« otpevalo je državnu himnu. Br. Stevo Bošnjak, načelnik iz Sok. društva Matica, deklamovao je pesmu »Mladome Kralju«. Fanfara Sok. društva Donji grad otsviral je marš, a zatim »Oj Slovenie«, na koncu čega je starešina br. Perić zaključio sednicu.